

Yttrande över förslag till Regional kulturplan för Skåne 2025 – 2028, Dnr 114/2024

Beskrivning av ärendet

Region Skånes kulturnämnd har remitterat förslag till Regional kulturplan för Skåne 2025-2028, och välkomnar kommunernas kulturnämnder eller motsvarande att senast den 2 april 2024 lämna yttrande.

Kulturplanen är

- En vision om kulturens utveckling och en strategi för regionens kultursatsningar.
- En samverkanspattform för kulturaktörer och gemensamma kultursatsningar.
- En ansökning till staten inom ramen för Kultursamverkansmodellen.

I handläggningen av ärendet har förvaltningen inhämtat synpunkter från förvaltningens verksamheter: Helsingborgs bibliotek, Helsingborgs kulturskola, Helsingborgs museum och Dunkers kulturhus. Stadens scenkonstbolag Helsingborg Arena och Scenkonstbolag AB har på grund av den korta remisstiden inte ansett sig ha möjlighet att lämna synpunkter.

Generella synpunkter

Kulturnämnden i Helsingborg lämnade synpunkter på remissversionen av nuvarande regionala kulturplan för åren 2021-2024. Förslaget till regional kulturplan för åren 2025-2028 är en aktualisering av den nuvarande och vår bedömning är att den inte innehåller större förändringar eller nya vägval.

Omvälvande faktorer i omvärlden, såsom pandemi, klimatkris, försämrat säkerhetsläge och hot mot demokratin förefaller inte ha påverkat planens skrivningar, vilket är förvånande. Kulturnämnden ställer sig därför kritisk till den korta remisstiden som försvårat en djupare involvering av stadens kulturverksamheter och andra intressenter, såsom stadens fria kulturliv.

Det regionala kulturpolitiska målet handlar om att det ska finnas ett brett utbud av kultur av hög kvalitet i hela Skåne och att fler av Skånes invånare ska ha möjlighet att ta del av och delta i kulturlivet. Vi ställer oss bakom de tre bärande principerna om kulturens demokratiska grund, kulturens egenvärde och kulturens kraft i samhällsbygget. Dessa bildar en bra och viktig grund för att arbeta vidare med de utmaningar som identifieras.

Helsingborgs stad utarbetar under 2024 ett nytt kulturprogram för åren 2025-2028. De fyra prioriterade områdenas fokus och inriktning i den regionala kulturplanen är i linje med de prioriteringar vi identifierar för kulturområdet i Helsingborg under kommande år.

Det är positivt att utvecklingsområdena är tvärgående och svarar på de utmaningar och möjligheter som utpekats för kulturområdet. Vi ser dock inte att de har ett genomslag i den regionala kulturbudgeten och inte heller att de strategiskt kommuniceras, t ex via hemsida.

Förslaget till regional kulturplan sammanfaller med remisstiden för den statliga utredningen om samverkansmodellen, "Kultursamhället – en utvecklad samverkan mellan stat, Region och kommun" (SOU 2023-58). Utredningens syfte är att utveckla kultursamverkansmodellen för att i ökad utsträckning bidra till kultur i hela landet och uppfylla de kulturpolitiska målen. Utredningen öppnar upp för och ger förslag på möjliga förändringar i samverkansformerna mellan stat, region och kommun och är tydlig med att vi på riktigt behöver hitta verk samma, strategiska sådana. Kommunerna föreslås att ges ett större ansvar genom att större kommuner och kommuner i grupp kan komma att ges en del av fördelningsansvaret över statliga pengar. Helsingborgs stad utpekats i utredningen som en "regional dragare" och det samarbete som är upp arbetat på kulturområdet i de elva kommunerna i nordvästra Skåne inom ramen för Familjen Helsingborg lyfts som ett framgångsexempel.

Framöver vill och kan Helsingborgs stad ta en större roll i det strategiska arbetet i vår del av regionen och i Sydsverige till exempel genom nodavtal eller inom ramen för Samverkan Sydsverige. Samtal kring en modell med ett större strategiskt ansvarstagande för de större skånska kommunerna också i en regional kontext har påbörjats, vilket också lyftes bland annat på Region Skånes kulturplanekonferens.

I förslaget till regional kulturplan signaleras en god vilja till samverkan och samarbete för att utveckla Skåne som kulturregion. Samverkan har olika dimensioner. En är samverkan med kulturlivet, en annan dimension av samverkan är kring kulturpolitiska prioriteringar. Kulturnämnden Helsingborg saknar helt enkelt i förslaget till kulturplan en tydlighet kring strategisk kulturpolitisk samverkan i Skåne. Kulturnämnden efterlyser här ett proaktivt angreppssätt kring de möjligheter som - i linje med den statliga utredningens förslag - kan öppna sig för Region Skåne och Skånes kommuner. På vilket sätt kan Region Skånes resurser visa vägen och understödja samverkan och fördjupat samarbete genom konkreta och operativa insatser? Texterna i förslaget till regional kulturplan är i stor utsträckning rent beskrivande.

Genomgående i planen efterfrågar kulturnämnden en ökad konkretisering, inte minst kring *hur* region Skåne planerar att uppnå angivna viljeinriktningar och mål. Det är olyckligt att kulturplanens genomförandeavsnitt tas fram som ett nästa steg under våren och inte finns med i den utskickade remissversionen, något som försvårar bedömningen av kulturplanens intentioner.

Biblioteksverksamhet

Kulturnämnden i Helsingborg ser behovet av en strategi för hur Region Skåne och kommunerna kan arbeta tillsammans för att biblioteken ska komma närmare invånarna. Undersökningar såsom Ung livsstil betonar vikten av kultur för unga och framhåller bibliotekens "låga trösklar". För många kommuner är just biblioteken den arena som öppnar upp dörrar till inte bara bildningen och fri åsiktsbildning, utan även till kultur och skapande.

Alexander Kolind

Ordförande